

- Formálně omezit počet možností pro opakování ročníku.⁴
- Zavést možnost přechodu žáka do jiných, ekvivalentních vzdělávacích programů, pokud v daném ročníku existují různé možnosti vzdělávacích směrů (např. ve středním vzdělávání). Tento přechod nesmí ovlivnit další příležitosti žáka ke vzdělávání.

Bariéry:

Školy většinou nenesou finanční náročnost opakování ročníku, nejsou motivovány k jeho prevenci a omezování.

Pedagogická veřejnost vnímá krátkodobý pozitivní vliv na studijní výkonnost žáka (opakování té samé látky), považuje opakování ročníku za efektivní.

Wyhnout se předčasné změně vzdělávacího směru a pozdržet výběr až do vyššího středního vzdělávání⁵

Důvodem pro omezení rané selekce žáků je negativní dopad na žáky ve skupinách s nižší úrovní vzdělání. Příliš brzy se ve vzdělávací dráze začínají snižovat nároky kladené na určité skupiny žáků. **Dochází k prohlubování nerovností mezi žáky, aniž by se zvyšoval průměrný výkon celé populace.** Prostředí výuky se v jednotlivých vzdělávacích směrech může lišit, je závislé na kurikulu, pedagogických pracovnících a na dostupných zdrojích. Méně náročné směry poskytují zpravidla méně stimulující prostředí pro vzdělávání. Výsledky žáků s nižší úrovní vzdělání mohou také ovlivňovat výsledky žáků, kteří s nimi společně studují.

Doporučovaná opatření:

- Odložit selekci žáků až do doby přechodu do vyššího středního vzdělávání a zavést jednotnou školu po dobu povinné školní docházky (např. postupné zavedení jednotné všeobecně vzdělávací školy ve Finsku, reforma vzdělávacího systému v Polsku, zřízení Neue Mittelschule v Rakousku).
- Odstranit směry poskytující nízkou úroveň vzdělání (pokud není dostatečná vůle ukončit předčasný výběr vzdělávacích směrů).
- Pokud není možné odstranit ranou selekci vzdělávacích směrů, doporučuje se alespoň omezit seskupování žáků podle schopností pouze na výuku určitých předmětů (matematika, cizí jazyk) nebo vytvářet pouze krátkodobé flexibilní skupiny. Zajistit heterogenitu tříd.
- Umožnit žákům změnu špatně zvoleného vzdělávacího směru, zvyšovat úroveň kariérního poradenství.
- Všechny vzdělávací směry a dráhy musí žákům zajistit náročné kurikulum a vysokou kvalitu výuky (i žákům, kteří si nevedou nejlépe). Zajištění podobných kurikul v různých směrech vzdělávání umožní přechod mezi jednotlivými směry (obory) vzdělávání.

Bariéry:

⁴ V ČR je počet možností pro opakování ročníku školským zákonem formálně omezen. Žák plnící povinnou školní docházku může ročník opakovat pouze jednou na daném stupni vzdělávání, výjimkou jsou vážné zdravotní důvody.

⁵ Ve vyšším středním vzdělávání se v ČR dosahuje těchto stupňů vzdělání: střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou.